

Odsjek za psihologiju

ODSJEK ZA PSIHLOGIJU DANAS

Odsjek za psihologiju Filozofskoga fakulteta najstarija je i prema različitim pokazateljima najveća institucija u području visokog obrazovanja i znanstvenoistraživačke djelatnosti u području psihologije u Republici Hrvatskoj. Misija Odsjeka usmjerena je na kvalitetno obrazovanje i edukaciju iz područja psihologije u skladu s načelima izvrsnosti i s međunarodnim standardima, zasnovana na dugoj tradiciji znanstvenoistraživačkoga rada. Odsjek nastoji zadržati ulogu vodeće znanstvenoistraživačke institucije iz područja psihologije u široj regiji, utemeljenu na načelima praćenja najsuvremenijih teorijskih i metodoloških spoznaja suvremene psihologije u svijetu. Pored toga primjenom spoznaja vlastitih istraživanja i suvremene psihologijske znanosti Odsjek nastoji unaprijediti kvalitetu života i promicati razvoj humanističkih vrijednosti u društvu.

Na početku ak. god. 2023/24. ljudski potencijal Odsjeka sastojao se od 28 nastavnika i istraživača na znanstveno-nastavnim radnim mjestima, od čega 14 redovitih i osam izvanrednih profesora, šest docenata te tri profesora u zvanju emeritusa. Pored toga na Odsjeku radi 15 asistenata, od kojih je jedan dio zaposlen na znanstvenoistraživačkim projektima, dok logističku podršku pružaju stručni suradnik i tehnička suradnica, tajnica Odsjeka i tajnica poslijediplomskih studija. Organizacijski Odsjek je ustrojen kroz devet katedara koje pokrivaju temeljna područja suvremene teorijske i primijenjene psihologije: Katedra za eksperimentalnu psihologiju, Katedra za biološku psihologiju, Katedra za opću psihologiju, Katedra za psihometriju, Katedra za socijalnu psihologiju, Katedra za razvojnu psihologiju, Katedra za psihologiju rada i ergonomiju, Katedra za zdravstvenu i kliničku psihologiju te Katedra za školsku psihologiju.

Knjižnica Odsjeka za psihologiju, kao dio nove zgrade Knjižnice Filozofskoga fakulteta, raspolaže s više od 12 000 jedinica knjižnične građe te više od 2 000 ocjenskih i klasifikacijskih radova iz područja psihologije. Brojni nastavni sadržaji i novija periodika dostupni su i u digitalnom obliku. Na Odsjeku se nalazi laboratorij za eksperimentalna istraživanja opremljen suvremenim uređajima za mjerenje različitih elektrofizioloških reakcija, elektromiografije, elektrokardiografije, elektroencefalografskih promjena, elektrodermalne reakcije, evociranih potencijala, brzih pokreta očiju, transkranijalnu stimulaciju i dr., kao i programima za obradu podataka. U prostoru Odsjeka nalazi se i laboratorijski praktikum s jedinicama za provedbu individualnih istraživanja i nastavu. Na inicijativu Odsjeka od 1998. godine na Fakultetu djeluje Psihološko savjetovište za studente, koje nudi usluge individualnoga psihološkoga savjetovanja te različite edukativne i savjetodavne sadržaje za grupe i pojedince namijenjene ostvarenju akademskih i životnih ciljeva te unapređenju kvalitete življenja i razvoja osobnih potencijala. Usluge Savjetovišta godišnje u prosjeku koristi između 300 i 350 studenata s kojima se provede više od 1 000 sati savjetovanja. Na razini Fakulteta članovi Odsjeka za psihologiju također su uključeni u brojne aktivnosti koje podižu kvalitetu studiranja. Nastavnici i studenti Odsjeka sudjeluju u radu Ureda za studente s invaliditetom, koji pruža savjetovanje, vršnjačku podršku i pomoć pri prilagodbi studentima s invaliditetom promičući inkluzivno visoko obrazovanje. Članovi Odsjeka potaknuli su i osnivanje

Suvremena nastava i istraživanja zasnovani na temeljima duge tradicije i iskustva.

Centra za razvoj karijere, koji pruža usluge karijernoga savjetovanja i obrazovne podrške studentima s ciljem pripreme za suvremeno tržište rada i zahtjeve poslodavaca kroz organizaciju edukacija, radionica i aktivnosti kao što je Tjedan karijera. Centar za psihodijagnostičke instrumente osnovan je 2004. godine kao organizacijska jedinica Odsjeka (2012. preimenovan u Centar za primijenjenu psihologiju – CPP) s ciljem povezivanja istraživačke i akademske djelatnosti s potrebama struke i društva, a djeluje kroz tri jedinice: Centar za psihodijagnostičke instrumente, Centar za cjeloživotno obrazovanje i Centar za primijenjena istraživanja. Temeljne su misije Centra osiguravanje i razvijanje izvrsnosti u području psihodijagnostike, cjeloživotnoga stručnog obrazovanja te razvoja i provedbe primijenjenih istraživanja i projekata iz područja psihologije.

Značaj i važnost Odsjeka može se razmatrati u području izobrazbe psihologa na prijediplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini te kroz različite oblike cjeloživotnog obrazovanja, znanstvenoistraživačku djelatnost u različitim područjima suvremene znanstvene psihologije, vođenje znanstvenih projekata, bogatu međunarodnu suradnju, plodnu izdavačku djelatnost te kroz aktivnosti članova Odsjeka na razini akademske zajednice, strukovnih udruženja i širega društva s ciljem primjene i promicanja spoznaja iz područja psihologije i unapređenja kvalitete društva u cjelini.

STUDIJI NA ODSJEKU ZA PSIHLOGIJU

Odsjek za psihologiju vodeća je ustanova za izobrazbu psihologa u Hrvatskoj, s tradicijom duljom od 90 godina, na kojoj trenutno studira oko 600 studenata na svim studijskim razinama. Kroz prijediplomske, diplomске i poslijediplomske (doktorske i specijalističke) studije te različite oblike cjeloživotnog obrazovanja Odsjek nudi suvremeno obrazovanje i razvoj kompetencija zasnovanih na visokim međunarodnim standardima, dugoj nastavnoj i istraživačkoj tradiciji, utemeljenih na empirijskom i kritičkom pristupu i uz posebno poštivanje humanističkih vrijednosti i etičkih standarda.

Prijediplomski studij psihologije traje šest semestara (180 ECTS-bodova), a njegovim završetkom stječe se naziv prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*). Kroz prijediplomski studij stječu se analitičke i socijalne vještine koje studente osposobljavaju za nastavak diplomskoga studija psihologije, ali i za druge srodne studije, pri čemu je važno naglasiti da program ne pruža kompetencije nužne za obavljanje psihološke prakse ili dobivanje licence psihološke komore.

Diplomski studij psihologije traje četiri semestra (120 ECTS-bodova), a njegovim završetkom stječe se naziv magistra/magistre psihologije. Diplomski studij usmjeren je na stjecanje istraživačkih i stručnih kompetencija s naglaskom na metodološku edukaciju za samostalno koncipiranje i provođenje psihologijskih istraživanja, stjecanje znanja iz različitih područja primijenjene psihologije (npr. kliničke, obrazovne ili organizacijske) ili rješavanje problema iz različitih područja psihologije na temelju profesionalnih znanja i vještina te kritičkoga i kreativnoga mišljenja. Po završetku studija psiholozi se mogu zapošljavati u vrlo široku području poslova kao što su obrazovanje (predškolske institucije, osnovne i srednje škole, visokoškolsko obrazovanje), socijalna skrb, zdravstvo, upravljanje ljudskim potencijalima, gospodarstvo, policija i vojska, penalni sustav, psihološko savjetovanje i različiti oblici psihološkoga tretmana, istraživanje, priprema sportaša i dr.

Diplomski studij uključuje 170 sati prakse te više od 120 psihologa mentora iz preko 90 različitih institucija iz svih dijelova Hrvatske. Pored toga u nastavi kroz različite uloge sudjeluje oko 100 vanjskih suradnika iz različitih područja i ustanova primijenjene psihologije (dječji vrtići, osnovne i srednje škole, klinike, zdravstvene i rehabilitacijske ustanove, penološke institucije, radne organizacije, humanitarne i nevladine organizacije) koji studentima prenose znanja i iskustva te ih pripremaju za izazove rada u praksi. Trenutna upisna kvota za diplomski studij jest 75 mjesta, a studij redovito upisuje i dio studenata koji su prijediplomski studij završili na drugim sveučilištima. Analize koje Odsjek za psihologiju kontinuirano provodi pokazuju

Studenti psihologije i osnivač studija profesor Ramiro Bujas.

U RABU ZAVRŠENA PSIHOLOGIJSKA ŠKOLA FILOZOFSKOG FAKULTETA ZAGREBAČKOG SVEUČILIŠTA

Studenti zaboravili na »ex katedra« predavanja

Ljetne škole – nastava koja povezuje teoriju i praksu.

tendencije da jedan dio studenata nakon završetka prijediplomskoga studija odlazi na diplomatske studije na europska sveučilišta, na kojima ostvaruju izvrsna postignuća.

Odsjek nastoji osigurati ugodno radno okruženje za obrazovanje i osobni razvoj studenata, a prema posljednjim vrednovanjima nastave između 85 i 90% studenata prijediplomskoga i diplomskoga studija naglašava visoko zadovoljstvo odnosom profesora i asistenata prema studentima. U pojedine kolegije uvedena je i metoda društveno korisnog učenja koja studentima omogućuje neposrednu primjenu stečenih znanja kroz suradnju s institucijama u praksi (npr. podrška skupinama nezaposlenih, edukacije i besplatne radionice o poduzetničkim vještinama, razvoj roditeljskih kompetencija i sl.), a na objema razinama studija u ponudi je više od 75 izbornih kolegija. Ljetna psihologijska škola oblik je projektne nastave kroz koju voditelji i studenti provode istraživački projekt od osmišljavanja problema do objave završne publikacije s rezultatima istraživanja. Od 1988. godine održane su 32 ljetne škole s više od 500 sudionika, na koje je Odsjek za psihologiju osobito ponosan jer je to oblik neformalne nastave kroz koju studenti imaju priliku primijeniti svoja znanja pri rješavanju stvarnih istraživačkih problema. Tradicionalno dio programa ljetne škole odvija se izvan Zagreba

i to je prilika da se nastavnici i studenti upoznaju u manje formalnoj atmosferi, raspravljaju o problemima istraživanja i uz bogat društveni život provedu ozbiljno istraživanje kojega se rezultati objavljuju u obliku znanstvene monografije ili znanstvenih i stručnih radova.

Studij je usklađen s europskim standardima obrazovanja i stručnog osposobljavanja u psihologiji EuroPsy (*European Certificate in Psychology*), koje propisuje Europski savez psiholoških udruženja (*European Federation of Psychologists' Associations*, EFPA), a sadrže popis obrazovnih ishoda, vještina i kompetencija važnih za obavljanje poslova psihologa. Od 2023. godine završen diplomski studij, uz dodatne uvjete (kao što je npr. vježbenički staž), omogućuje upis u europski registar psihologa.

Službeni podaci pokazuju da posljednjih godina prijediplomski studij psihologije na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predstavlja jedan od najatraktivnijih studija u Republici Hrvatskoj s obzirom na interes maturanata pri odabiru studija te spada među 5–10 studija s najvećim omjerom broja prvih prijava i broja upisnih mjesta, kao i prema ukupnu broju prvih prijava. Trenutna upisna kvota za prijediplomski studij iznosi 80 mjesta.

DOKTORSKI I SPECIJALISTIČKI STUDIJI

Prvi doktorat iz psihologije nakon pokretanja studija 1929. obranjen je 1933. godine (Zoran Bujas), a do 2023. godine ukupno je na Odsjeku za psihologiju obranjeno više od 290 doktorskih disertacija. O porastu broja doktorata iz psihologije govori podatak da su samo u razdoblju od uvođenja bolonjskoga sustava 2005/06. stupanj doktora znanosti stekla 144 doktoranda. Poslijediplomski studij na Odsjeku za psihologiju pokrenut je ak. god. 1966/67., kad je upisana prva generacija studenata. Tadašnji program sastojao se od znanstvenog usavršavanja diplomiranih psihologa i završavao se obranom magistarskoga rada i stjecanjem magisterija znanosti, nakon kojega se izradom i obranom disertacije stjecao naziv doktora znanosti. Ukupno je do 2012. obranjeno 227 magistarskih radova (tj. magisterija znanosti). Od 1996. godine novim planom i programom poslijediplomskoga studija uveden je trogodišnji doktorski studij. Nakon međunarodne reakreditacije i provedenih samovrednovanja studij je od 2019. dodatno unaprijeđen povećanjem izbornih sadržaja i metoda rada, modularnom nastavom te naglašavanjem individualnoga pristupa prilagođena potrebama i interesima svakoga kandidata. Trenutno se na Odsjeku izvodi Doktorski studij psihologije u trajanju od šest semestara (180 ECTS-bodova) na kojemu studira više od 80 doktoranada.

Na osnovi sve većih potreba cjeloživotnog obrazovanja psihologa u praksi ak. god. 1970/71. pokrenuti su poslijediplomski specijalistički studiji iz kliničke, industrijske i školske psihologije. Do sada je na Odsjeku obranjeno 135 specijalističkih radova, od kojih je najveći broj iz područja kliničke psihologije. Trenutno se na Odsjeku izvodi specijalistički studij kliničke psihologije u trajanju od četiri semestra (120 ECTS-bodova) na kojemu studiraju 53 studenta. Pojedine kolegije specijalističkoga studija u skladu s interesima i u skladu s načelima cjeloživotnog obrazovanja mogu pohađati i kandidati izvan studija koji su završili diplomski studij. Članovi Katedre za psihologiju rada u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu osmislili su i provode interdisciplinarni sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij Upravljanja ljudskim potencijalima, koji je do sada kroz pet generacija upisalo 69 studenata.

ALUMNI ODSJEKA

Prvi diplomski rad iz psihologije u Hrvatskoj obranjen je na Filozofskome fakultetu 1930. godine, a od tada je na Odsjeku za psihologiju diplomiralo nešto više od 3 000 studenata. Kako se do 1978. psihologija u Hrvatskoj mogla studirati jedino na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, velik broj hrvatskih psihologa alumni su našeg Odsjeka, što znači da su gotovo svi današnji odsjeci za psihologiju u Hrvatskoj povezani sa zagrebačkim Odsjekom.

Mnogi alumni Odsjeka rade ili su radili kao profesori i istraživači na uglednim međunarodnim sveučilištima i institutima kao što su University of New South Wales – Sydney (Australija), San Diego State University, Santa Fe Institute, Yale School of Medicine, Washington University in St. Louis (SAD), Frankfurt Institute for Advanced Studies, Max Planck Institute (Njemačka), University of Gothenburg (Švedska). Alumnus našega studija, koji je na Odsjeku i doktorirao, jest i svjetski ugledni psihijatar Norman Sartorius, koji je bio direktor Odjela za mentalno zdravlje Svjetske zdravstvene organizacije i predsjednik svjetske i europske asocijacije psihijatara. Alumni Odsjeka u Hrvatskoj također su ostvarili značajna profesionalna dostignuća u različitim područjima, bili su voditelji i osnivači današnjih institucija kao što su Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, kao i gotovo svih ostalih studija psihologije pokrenutih u Hrvatskoj.

ZNANSTVENA I IZDAVAČKA DJELATNOST TE MEĐUNARODNA SURADNJA

Objavljivanje rezultata znanstvenih istraživanja, kao i publiciranje stručnih i nastavnih tekstova dio je duge tradicije Odsjeka za psihologiju od sama početka. Ramiro Bujas i Elza Kučera bili su među osnivačima i urednicima prvoga hrvatskoga psihologijskoga časopisa *Revije za filozofiju i psihologiju*, koje je prvi i jedini broj izašao 1927. godine. R. Bujas pokrenuo je 1932. godine prvi znanstveni psihologijski časopis, *Acta Instituti psychologici Universitatis zagrabiensis*, kojemu je bio urednik do 1959. godine, nakon čega uredništvo preuzima Zoran Bujas do 1988. godine, kada je objavljen posljednji broj. Časopis je izdavao Psihologijski institut, a tiskao se na engleskom i drugim stranima jezicima, distribuirao u 39 zemalja svijeta te omogućavao vidljivost hrvatske znanstvene psihologije u svijetu. Godine 1970. pokrenuta je *Revija za psihologiju*, formalno kao glasilo društva psihologa bivše države, ali su svi urednici bili redom profesori Odsjeka za psihologiju: Anđelko Krković, Ante Fulgosi, Branimir Šverko i Vladimir Kolesarić. *Revija za psihologiju* prestala je s izlaženjem 1990. godine. Časopis *Review of Psychology* izlazio je na engleskome jeziku od 1994. do 2016. godine kao časopis Hrvatskoga psihološkoga društva u izdanju Naklade Slap. Svi urednici časopisa bili su profesori Odsjeka za psihologiju: Vladimir Kolesarić, Alija Kulenović i Vesna Buško.

Članovi Odsjeka za psihologiju objavili su više od 250 knjiga i publikacija koje pokrivaju različita područja znanstvene, stručne i popularne psihologije. U monografiji objavljenoj povodom 70. godišnjice Odsjeka glavna područja istraživanja do 1999. podijeljena su u šest kategorija: psihofizika i psihofiziologija osjeta, istraživanje i mjerenje ljudskih sposobnosti, psihologija ličnosti, čovjekova radna djelatnost, socio-psihološki procesi te istraživanja psihosocijalnih posljedica rata (usp. Ajduković 1999). Bibliografija sadrži popis od približno 1 000 znanstvenih i stručnih radova od 1929. do 1999. godine kojima su (ko)autori članovi Odsjeka. Prema podacima iz baze CroRIS sadašnji članovi Odsjeka objavili su od tada nešto više od 1 050 zasebnih, izvornih znanstvenih radova, od čega je najveći broj objavljen u međunarodnim časopisima ili publikacijama

uključenima u vodeće citatne baze. Kao potvrdu utjecaja objavljenih radova i publikacija redovitih i izvanrednih profesora Odsjeka za psihologiju možemo navesti da je prosječan broj citata po autoru u bazi Google Scholar veći od 1 500 (ukupan broj citata prelazi 30 000), dok je prosječan broj citata u bazi Web of Science Core Collection (WOS) 350 (ukupno više od 6 000) uz prosječan H-indeks od 8,5.

Istraživački interesi članova Odsjeka ostvareni kroz različite oblike projekata i programa u protekla dva desetljeća mogu se razvrstati u nekoliko širokih tematskih cjelina. Kako bismo dočarali raspon istraživačkih interesa, navodimo neke od najviše istraživanih tema: a) *Kognitivna psihologija* (razvoj, validacija i razumijevanje učinkovitosti intervencija osnaživanja kognitivnih sposobnosti kod djece, odraslih, starijih te osoba s demencijom; percepcija boli; kognitivno i emocionalno funkcioniranje); b) *Istraživanja genetike ponašanja i ličnosti* (genetski i okolinski doprinosi individualnim razlikama u području ličnosti, inteligencije, subjektivne dobrobiti, osnovnih psiholoških potreba); c) *Psihologija rada* (istraživanje odnosa ekonomskih stresora, dobrobiti i radnog ponašanja; istraživanje odnosa organizacijskoga konteksta, sindroma sagorijevanja i strategija suočavanja; unapređenje mjerenja individualnih razlika važnih za predviđanje ishoda na radnom mjestu; razvoj paradigmi za mjerenje implicitne agresivnosti, implicitnog motiva za moći, racionalnosti ili rukovoditeljske kompetencije; ispitivanje kvalitete rada u Hrvatskoj te njezine povezanosti s motivacijom na radnim mjestima, namjerom napuštanja organizacije i iseljavanjem iz Hrvatske); d) *Psihosocijalne posljedice katastrofa i društvenih promjena* (ispitivanje posljedica i mehanizama prilagodbe vezanih uz rat, izbjeglištvo, potrese, pandemiju COVID-a; ispitivanje faktora koji pridonose stabilizaciji zajednica i integracijskim procesima većine i manjine te istraživanje uloge škole u tim procesima; posljedice doživljaja socijalne nepravde; rodna (ne)ravnopravnost te stigmatizacija pripadnika manjinskih i ranjivih skupina kao što su migranti, LGBTQ+-osobe i dr.; odrednice kvalitete partnerskih odnosa u kontekstu suvremenih društvenih promjena); e) *Istraživanja razvoja djece i mladih* (psihološka dobrobit mladih i struktura potpore razvoju u kriznim vremenima s naglaskom na korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija; (ne)zadovoljstvo slikom tijela kod adolescenata; obilježja uspješnoga roditeljstva); f) *Mentalno zdravlje i opća prilagodba* (osobine ličnosti koje predstavljaju transdijagnostičke rizične čimbenike za razvoj različitih psihičkih poremećaja; istraživanje anksiozne osjetljivosti, perfekcionizma i psihološke (ne)fleksibilnosti; istraživanje psihopatoloških fenomena kao što su PTSP, poremećaji ličnosti, anksiozni poremećaj, poremećaji seksualnosti, tjelesni dismorfní poremećaj, sindrom suhog oka; istraživanje različitih aspekata seksualnosti; ispitivanje psiholoških karakteristika žrtava nasilja, osoba s tjelesnim invaliditetom te trudnica; identifikacija činitelja uspješne prilagodbe i suočavanja pojedinaca na različitim razinama funkcioniranja, odabir bihevioralnih strategija suočavanja sa stresom; strategije ostvarivanja reproduktivnog uspjeha te posljedice traumatskih ozljeda mozga); g) *Psihologija obrazovanja* (odrednice uključenosti učenika u učenje matematike i prirodnih znanosti, dječjega prava na participaciju u školi te kvalitete poučavanja i (de)motivirajućih stilova nastavnika; razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija za inovativne usluge namijenjene osobama sa složenim komunikacijskim potrebama; dinamički odnos ličnosti, emocija i radne uspješnosti nastavnika; stjecanje i razvoj vještina čitanja i pisanja; obrazovne aspiracije i prilagodba djece i mladih u tranzicijskim razdobljima školovanja); h) *Razvoj mjernih instrumenata i metoda* (razvoj i validacija računalnih i klasičnih testova sposobnosti, razvoj suvremenih modela računalnoga procjenjivanja ličnosti na osnovi javno dostupnih tekstova na različitim digitalnim platformama; razvoj i prilagodba mjera, anksiozne osjetljivosti, mentalnoga zdravlja, psihološke fleksibilnosti, kvalitete života, doživljaja kontrole i dr.).

Znanstvenoistraživački prioriteti Odsjeka za psihologiju za razdoblje 2024–2029. jesu struktura i etiologija individualnih razlika u ličnosti, motivaciji i sposobnostima, primjena psihometrijske teorije u konstruktnoj

i pragmatičkoj validaciji suvremenih psihologijskih mjernih instrumenata, istraživanje kognitivnih, emocionalno-motivacijskih i kontekstualnih odrednica obrazovnih ishoda te osnaživanja kognitivnih kapaciteta u klasičnom i internetskom okruženju, psihički razvoj, psihička dobrobit i mentalno zdravlje u digitalnom okruženju te u interdisciplinarnome polju istraživanje karijernoga ponašanja milenijske generacije kroz ispitivanje karijernih potreba, motivacijskih prediktora karijernih odluka, obrazovnih i organizacijskih prediktora radne dobrobiti.

Organizacija znanstvenih i stručnih skupova važan je dio aktivnosti Odsjeka. Od 1970. godine Odsjek za psihologiju (dugi niz godina u suradnji s Hrvatskom psihološkim društvom) svake dvije godine organizira Dane Ramira Bujasa (od 2005. Dane Ramira i Zorana Bujasa). Tijekom više od 50 godina Dani su se razvili u značajan međunarodni znanstveni skup koji okuplja psihologe iz Hrvatske i inozemstva s ciljem razmjene spoznaja i rezultata temeljnih i primijenjenih istraživanja iz svih područja psihologije. U dosadašnjih 26 održanih skupova prezentirano je više od 2 300 izlaganja istraživača iz Hrvatske i više od 20 zemalja svijeta. U okviru Dana od 2005. godine održava se i tradicionalni psihometrijski simpozij u spomen na profesora Aliju Kulenovića, a na 11 do sada održanih simpozija sudjelovalo je više od 120 sudionika iz 12 zemalja. Odsjek i njegovi članovi sudjelovali su u organizaciji brojnih drugih značajnih skupova od kojih izdvajamo Prvu godišnju konferenciju hrvatskih psihologa održanu 1993. u suradnji s Hrvatskim psihološkim društvom, u okviru koje je održan znanstveno-stručni skup *Psiholozi u Domovinskom ratu*, I. konferenciju školskih psihologa 2023. u suradnji s Hrvatskom psihološkom komorom i 37. konferenciju međunarodne organizacije STAR (*Stress and Anxiety Research Society*) 2016. godine, na kojoj je sudjelovalo više od 300 sudionika iz 33 zemlje sa svih kontinenata.

Neki od najpoznatijih svjetskih psihologa gostovali su na Odsjeku te održali predavanja, pri čemu možemo izdvojiti Hansa J. Eysencka, Philipa Zimbarda, Thomasa Achenbacha, Christinu Maslach i dr.

AKADEMSKI, STRUKOVNI I DRUŠTVENI DOPRINOS I ZNAČAJ ODSJEKA

Cjelokupna aktivnost akademske zajednice svoj puni smisao dobiva ako svojim djelovanjem doprinosi promjenama koje svijet i društvo u kojemu živimo čini boljim. U nastavku navodimo samo manji broj aktivnosti kroz koje su članovi Odsjeka za psihologiju nastojali doprinijeti akademskoj zajednici i društvu, a iz kojih se vidi širok spektar područja djelovanja.

Profesor Z. Bujas, dugogodišnji pročelnik Odsjeka za psihologiju, bio je rektor Sveučilišta u Zagrebu ak. god. 1956/57. i 1957/58. te sljedeće dvije godine prorektor, izvanredni član HAZU (tada JAZU) od 1960. godine, a redoviti od 1968. godine, tajnik Razreda za prirodne znanosti HAZU (1977–1985), potpredsjednik HAZU (1989–1991) te dopisni član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti od 1985. godine. Profesorica V. Vizek Vidović bila je prorektorica Sveučilišta u Zagrebu. Profesori Z. Bujas, B. Petz, B. Šverko i V. Vlahović-Štetić bili su dekani Filozofskoga fakulteta. Članovi Odsjeka obnašali su značajne uloge u međunarodnim strukovnim organizacijama, kao npr. profesor D. Ajduković, koji je od 2003. do 2005. bio predsjednik European Society for Traumatic Stress Studies (ESTSS), a profesorica N. Jokić Begić izabrana je 2022. za predsjednicu međunarodne organizacije The Stress, Trauma, Anxiety, and Resilience Society (STAR). Članovi Odsjeka dobitnici su brojnih nagrada i priznanja za znanstveni i društveni rad. Državnu nagradu za životno djelo dobili su profesori B. Šverko (2016) i D. Ajduković (2020), godišnju državnu nagradu za znanost dobili su profesori D. Ajduković i D. Čorkalo Biruški (2005) te D. Bratko (2007). Godišnju državnu nagradu za popularizaciju i promidžbu znanosti dobila je 2015. grupa mladih znanstvenika za projekt Psihofesta (M. Tonković Grabovac, A. Huić, T. Jurin, A. Löw Stanić, B. Rebernjak, H. Bakić, U. Mikac, V. Putarek, S. Salkičević).

Osobito je važno naglasiti doprinos članova Odsjeka u području psihosocijalne skrbi za veterane i stradalnike Domovinskoga rata, razvoj vojne psihologije te ustrojavanje hrvatske diplomatske službe tijekom 1990-ih godina.

U *području obrazovanja* članovi Odsjeka aktivno su sudjelovali u razvoju Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja kroz edukacije vezane uz izradu i validaciju testova, članstva u povjerenstvima za izradu testova, recenzije ispita i programa te razvoj procedura za identifikaciju nadarenih učenika. Provedene su brojne edukacije i radionice za nastavnike na svim razinama obrazovanja iz područja razvoja nastavničkih kompetencija te izrađene smjernice za učenje za učenike i roditelje tijekom prelaska na mrežnu nastavu.

Provedeni su programi integracije djece izbjeglica u osnovnim školama te pripreme domicilnih učenika i nastavnika za njihovo uspješno uključivanje u školski sustav, a provedene su i brojne edukacije namijenjene poticanju međunacionalne tolerancije u zajednicama pogođenima ratom, kao i edukacije nastavnika osnovnih i srednjih škola za rad u multikulturalnim sredinama. U suradnji s Hrvatskim društvom za traumatski stres proveden je niz aktivnosti poput pružanja psihosocijalne pomoći stanovništvu pogođenomu poplavom (2014) i potresom (2020).

U *području organizacijske psihologije i gospodarstva* s nizom organizacija iz javnoga i privatnoga sektora ostvareni su projekti unapređenja prakse upravljanja ljudskim potencijalima, razvoja rukovoditeljskih vještina, upravljanja stresom u organizacijskom okruženju te razvoja suvremenih metoda mjerenja pri postupcima izbora kandidata.

Na *području rada s djecom i mladima* Odsjek je kroz suradnju s nacionalnim i strukovnim tijelima dao doprinos razvoju i osiguravanju etičkih standarda u istraživanjima s djecom, zaštiti prava djece, unapređenju ranih intervencija u djetinjstvu, osiguravanju kvalitetne skrbi za djecu u udomiteljskim obiteljima, evaluaciji programa podrške roditeljstvu i sigurnu korištenju elektroničkih medija od strane mladih. Proveden je niz programa vezanih uz prevenciju nasilja u mladenačkim romantičnim vezama, prevenciju kockanja među mladima, prevenciju seksualnoga nasilja nad i među djecom i mladima, otklanjanje stereotipa o muškarcima i ženama te prevenciju rodno utemeljena nasilja u školama.

Članovi Odsjeka ostvarili su brojne nastupe u medijima vezane uz savjete i edukaciju javnosti o suočavanju s posljedicama pandemije, potresa, obiteljskoga zlostavljanja i drugih problema koji ugrožavaju mentalno zdravlje građana, a ostvaren je i niz programa i projekata u području prevencije i zaštite mentalnoga zdravlja. Ak. god. 2023/24. Rektorat Sveučilišta u Zagrebu započeo je u suradnji s članovima Odsjeka za psihologiju organizacijske aktivnosti na osnivanju Sveučilišnoga centra za podršku studentima.

Kroz aktivnosti *Centra za primijenjenu psihologiju* organiziran je niz edukacija u kojima je sudjelovalo više stotina polaznika (psihologijska procjena, vođenje fokus-grupa, gubici i podrška u tugovanju i dr.), a organizirana je i edukacija američkoga psihologa T. Achenbacha o primjeni njegovoga sustava za procjenu mentalnoga zdravlja adolescenata. U suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu Centar je razvio sustav vrednovanja kvalitete nastave kroz studentske ankete za potrebe Sveučilišta. Od 2011. članovi Odsjeka, suradnici i studenti u prostorima Fakulteta svake dvije godine organiziraju festival popularne psihologije *Psihofest*, kojega je cilj približavanje spoznaja znanstvene psihologije široj javnosti. Cijeloga dana organizira se niz različitih aktivnosti kao što su predavanja, radionice, izložbe, testiranja, demonstracije psihologijskih eksperimenata i sl. na kojima sudjeluje više tisuća posjetitelja. Dio aktivnosti objavljen je u dvije digitalno dostupne knjige te kroz niz sadržaja dostupnih na internetu.

Članovi Odsjeka uključeni su u rad velika broja institucija u području obrazovanja (NCVVO, AZVO, AZOO), suradnju s ministarstvima vezanima uz znanost i obrazovanje, zdravstvo, rad i socijalnu skrb, strukovne organizacije (Hrvatska psihološka komora, Hrvatsko psihološko društvo), kao i rad saborskih odbora, ureda pravobranitelja, humanitarnih i nevladinih organizacija te brojnih međunarodnih organizacija vezanih uz psihologiju.

POVIJESNI RAZVOJ ODSJEKA

Razvoj Odsjeka za psihologiju u velikoj se mjeri prožima s razvojem znanstvene psihologije u Hrvatskoj. Početkom 20. stoljeća na Filozofskome fakultetu sadržaji iz psihologije predaju se u okviru nastave filozofije i pedagogije. Najveći značaj za razvoj samostalne znanstvene psihologije i pokretanje studija ima profesor Ramiro Bujas (1879–1959). Njegov prvi susret s eksperimentalnom psihologijom bio je na Filozofskome fakultetu u Grazu tijekom studija slavistike, germanistike i filozofske propedeutike (od 1899. do 1906. godine), gdje sluša i predavanja iz psihologije kod profesora A. Meinonga, osnivača prvog austrijskog psihologijskog laboratorija (Bujas 1973). Godine 1918. upisuje studij na Medicinskome fakultetu u Zagrebu, gdje ga profesor fiziologije František Smetanka uzima za asistenta u Fiziološkom institutu, na kojemu 1920. osniva prvi laboratorij za psihologiju u ovome dijelu Europe. Bujas se 1922. habilitira za privatnoga docenta iz eksperimentalne psihologije na Filozofskome fakultetu s temom iz područja psihogalvanskoga refleksa, a iste godine postaje honorarni nastavnik psihologije na Višoj pedagoškoj školi, na kojoj 1923. osniva Psihologijski institut. Od ak. god. 1922/23. predaje teme kao što su Psihologija mišljenja, Ispitivanje inteligencije, Metodika psihologije, Psihologija čuvstava i volje, Psihologija intelektualnog života i dr. Ta su predavanja bila fakultativna i održavala su se u prostorima Fiziološkoga instituta (zavoda) na Šalati. O predavačkim kvaliteta R. Bujasa svjedoči i veliko zanimanje javnosti za njegova predavanja koja od 1921. drži na Pučkome sveučilištu, na kojemu je održao oko 100 predavanja sa zanimljivim temama kao što su Mozak i duševni život, O mjerenju inteligencije, Psihologija reklame i trgovine, Psihologija sporta, Psihologija praznovjerja, Izbor bračnog druga s psihologijskog gledišta, Psihologija životinja i dr.

Reformom iz 1928. godine Mudroslovni fakultet preimenovan je u Filozofski te je organizirano 30 studijskih grupa, među kojima je XXIX. grupa Psihologija, unutar koje je A-predmet bila Psihologija opća i eksperimentalna, a B-predmet Fiziologija, logika i historija filozofije. U okviru XXVIII. filozofijske grupe A-predmet obuhvaćao je Psihologiju, logiku i teoriju spoznaje, a B-predmet Etiku i estetiku. Prijedlog za osnivanje stolice (katedre) za eksperimentalnu psihologiju usvojen je 1928. godine, a 1929. R. Bujas izabran je za izvanrednoga profesora na Katedri za eksperimentalnu psihologiju. Ta godina predstavlja formalni početak sveučilišnoga studija psihologije u Hrvatskoj. Nastava se s vremenom sa Šalate seli u prostore Filozofskoga fakulteta, a Laboratorij za psihologiju prerasta u Psihologijski institut Sveučilišta u Zagrebu i postaje širi okvir za nastavne, istraživačke i nakladničke aktivnosti u području psihologije. Prvi diplomski rad na studijskoj grupi XXIX. Psihologija obranila je Jelena Miškić 8. listopada 1930.

Do početka Drugoga svjetskog rata uz R. Bujasa u nastavi sudjeluju Elza Kučera i Zoran Bujas. E. Kučera prva je hrvatska eksperimentalna psihologinja, prva knjižničarka i prva žena rođena u Hrvatskoj koja je stekla doktorat iz filozofije u Zürichu (1909). Pod utjecajem Wundtova učenja Kučera je od 1910. do 1914. uredila mali privatni laboratorij za eksperimentalnu psihologiju, a 1914. objavljuje rad o uporabi psihogalvanskoga refleksa pri mjerenju čuvstava (Skuhala Karasman 2018). Sudjelovala je u nastavi psihologije na Filozofskome fakultetu vodeći vježbe iz eksperimentalne psihologije između 1933. i 1938. Početkom 1943. R. Bujas biva prisilno umirovljen, ali ga nova vlast u srpnju 1945. rehabilitira i vraća na Fakultet do konačnog umirovljenja 1949. godine.

U lipnju 1946. osniva se Prirodoslovno-matematički fakultet izdvajanjem dijela prirodoslovnih katedara s Filozofskoga fakulteta, među kojima se nalazila i Katedra za psihologiju. Od rujna 1949. Katedra za psihologiju i Psihologijski institut ponovno se vraćaju u okvir Filozofskoga fakulteta, čime završava prvo razdoblje razvoja suvremene psihologije na Filozofskome fakultetu, koje je R. Bujas obilježio svojim ustrajnim naporima za priznanje znanstvene i empirijske psihologije kao samostalne discipline te njezino razlikovanje od tzv. duhoznanstvene spekulativne psihologije i parapsihologije ističući fiziološku osnovu psihičkih procesa i osobina.

Drugo razdoblje razvoja do početka 1980-ih godina obilježio je rad Zorana Bujasa, čijim se djelovanjem oblikuje studij na načelima empirijske psihologije, uz inzistiranje na strogim metodološkim standardima pri provedbi istraživanja, mjerenju i obradi podataka, što je zagrebačkoj psihologiji omogućilo da bude ravnopravna svim međunarodnim standardima u području obrazovanja i istraživanja u psihologiji. Z. Bujas nakon obrane disertacije u Zagrebu nastavlja 1933. studij u Parizu kod poznatoga H. Pierona, radio je u Savjetovalištu za izbor zvanja u Zagrebu, a od 1940. na Visokoj pedagoškoj školi. Predavao je na Harvardu i Sorboni i ostavio izniman znanstveni doprinos na polju psihofiziologije, psihofizike i profesionalne orijentacije te mjerenja kognitivnih sposobnosti (Kolesarić 1998).

Povratkom psihologije na Filozofski fakultet 1949. slijedi značajnije povećanje broja djelatnika i osnivanje novih katedara. Reorganizacijom Fakulteta 1958. stvaraju se odsjeci koji su ujedinjavali srodne katedre. Prema uvidu u dokumentaciju naziv *Odsjek za psihologiju* počinje se koristiti od veljače 1960. godine. Godine 1950. osnivaju se Katedre za pedagošku psihologiju i Katedra za industrijsku, eksperimentalnu i fiziološku psihologiju, a 1956. Katedra za socijalnu i kliničku psihologiju. Godine 1960. izdvajaju se kao samostalne Katedra za industrijsku psihologiju i Katedra za socijalnu psihologiju. Katedra za dječju psihologiju i Katedra za psihometriju osnovane su 1963. godine, Katedra za sistematsku psihologiju 1967. godine, samostalna Katedra za kliničku psihologiju 1972. te Katedra za biološku psihologiju 2003.

Treće razdoblje razvoja od sredine 1980-ih godina karakterizira veći porast broja nastavnika i studenata, znanstvene i nakladničke produkcije, podrške studiranju te širenje područja istraživačkih interesa osobito u području primijenjene psihologije.

Na kraju vjerujemo da bi naš osnivač Ramiro Bujas, nakon što bi pročitao ovaj prikaz, bio zadovoljan i s mirom sjeo među studente na neku od klupa ispred današnjega Filozofskoga fakulteta. Njegov san o znanstvenoj psihologiji kao važnoj i samostalnoj disciplini ostvaren je. Moguće je i da bi Zoran Bujas, kao strastveni moreplovac u privatnome životu, dodao da „psihološki brod plovi u dobrom smjeru, ali čekaju vas još brojni izazovi i oluje“. Na tragu gotovo sto godina tradicije Odsjek za psihologiju spreman je za nove izazove i plovidbe jer, kao što znamo, mirno more nikada nije stvorilo dobra moreplovca.

Tradicija zagrebačke škole psihologije od 1929. godine.

LITERATURA

- Ajduković, D. (ur.). *Psihologija – znanost čovjeka 21. stoljeća: 1929–1999: 70 godina Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskoga fakulteta, 1999.
- Bujas Z. Ramiro Bujas začetnik nastave i znanstvenog rada na području psihologije u Hrvatskoj. *Stručni skupovi psihologa „Dani Ramira Bujasa“ 1970. i 1972.* Stary, D. (ur.). Zagreb: Društvo psihologa SR Hrvatske, 1973, 9–13.
- Kolesarić, V. Odsjek za psihologiju. *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: monografija*. Damjanović, S. (ur.). Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1998, 221–230.
- Skuhala Karasman, I. Elza Kučera – prva hrvatska eksperimentalna psihologinja. *Suvremena psihologija*. 21, 2(2018), 189–200. Dostupno i na: <http://suvremena.nakladaslap.com/hr/articles/abstract/?id=2018-21-2-4> (1. 2. 2024).

Djelatnici Odsjeka za psihologiju

DJELATNI

BRATKO, Denis (Zagreb, 1966) (1991) 1991. znan. novak, 1995. asist., 1998. viši asist., 1999. doc., 2004. izv. prof., 2009. red. prof., 2014. red. prof. u trajnom izboru.

BUŠKO, Vesna (Dubrovnik, 1964) (1992) 1992. znan. novakinja, 1995. asist., 2000. viša asist., 2002. doc., 2008. izv. prof., 2014. red. prof., 2020. red. prof. u trajnom izboru.

BUTKOVIĆ, Ana (Zagreb, 1977) (2001) 2001. asist., 2009. viša asist., 2012. doc., 2020. izv. prof.

ČORKALO BIRUŠKI, Dinka (Vinkovci, 1966) (1990) 1990. znan. novakinja, 1993. asist., 1998. viša asist., 2000. doc., 2005. izv. prof., 2010. red. prof., 2016. red. prof. u trajnom izboru.

DUMANČIĆ, Francesca (Rijeka, 1993) (2018) 2018. asist., 2024. viša asist.

ERCEG, Inja (Zagreb, 1982) (2009) 2009. asist., 2015. viša asist., 2022. doc.

ERCEG, Nikola (Ljubljana, 1984) (2017) 2017. asist., 2023. viši asist.

FABER, Robert (Zagreb, 1964) (1989) 1989. stručni suradnik.

- FARAGUNA, Katarina (Pula, 1988) (2021) 2021. asist.
- GALIĆ, Zvonimir (Požega, 1980) (2003) 2003. znan. novak, 2008. viši asist., 2009. doc., 2016. izv. prof., 2022. red. prof.
- HROMATKO, Ivana (Osijek, 1976) (2001) 2001. znan. novakinja, 2009. viša asist., 2012. doc., 2020. izv. prof.
- HUIĆ, Aleksandra (Zagreb, 1980) (2004) 2004. stručna suradnica, 2008. znan. novakinja, 2012. viša asist., 2017. doc., 2023. izv. prof.
- IVANEC, Dragutin (Kladare, 1965) (1990) 1990. znan. novak, 1995. asist., 2002. viši asist., 2005. doc., 2010. izv. prof., 2016. red. prof., 2022. red. prof. u trajnom izboru.
- JELIĆ, Margareta (Koper, Slovenija, 1976) (2001) 2001. znan. novakinja, 2008. viša asist., 2010. doc., 2018. izv. prof., 2023. red. prof.
- JOKIĆ-BEGIĆ, Nataša (Plav, Crna Gora, 1964) (2001) 2001. doc., 2006. izv. prof., 2011. red. prof., 2017. red. prof. u trajnom izboru.
- JURAS, Luka (Zagreb, 1994) (2021) 2021. asist.
- JURIN, Tanja (Zagreb, 1980) (2008) 2008. znan. novakinja, 2014. asist., 2021. doc.
- KAMENOV, Željka (Zagreb, 1963) (1988) 1988. asist. pripravnica, 1993. znan. asist., 1999. viša asist., 2001. doc., 2007. izv. prof., 2012. red. prof., 2017. red. prof. u trajnom izboru.
- KAPOVIĆ, Iva (Split, 1993) (2019) 2019. asist.
- KERESTEŠ, Gordana (Zagreb, 1965) (1990) 1990. znan. novakinja, 1995. asist., 1999. viša asist., 2001. doc., 2007. izv. prof., 2012. red. prof., 2018. red. prof. u trajnom izboru.
- KOLANOVIĆ, Maja (Zagreb, 1998) (2023) 2023. asist.
- KUTEROVAC JAGODIĆ, Gordana (Zagreb, 1965) (1990) 1990. znan. novakinja, 1996. asist., 2002. viša asist., 2003. doc., 2009. izv. prof., 2015. red. prof., 2021. red. prof. u trajnom izboru.
- LAURI KORAJLIJA, Anita (Šibenik, 1976) (1998) 1998. tajnica Odsjeka za psihologiju, 2001. znan. novakinja, 2010. viša asist., 2012. doc., 2019. izv. prof.
- LJUBOTINA, Damir (Otočac, 1965) (1988) 1988. laborant, 1995. asist., 2001. viši asist., 2004. doc., 2009. izv. prof., 2016. red. prof., 2023. red. prof. u trajnom izboru.
- MARTINČEVIĆ, Marina (Varaždin, 1991) (2018) 2018. asist.
- MASLIĆ SERŠIĆ, Darja (Karlovac, 1966) (1989) 1989. stručna suradnica, 1990. znan. novakinja, 1998. asist., 2001. doc., 2007. izv. prof., 2012. red. prof., 2018. red. prof. u trajnom izboru.
- MEHULIĆ, Jasmina (Zagreb, 1992) (2018) 2018. asist., 2024. viša asist.
- MIKAC, Una (Zagreb, 1982) (2012) 2012. znan. novakinja, 2019. poslijedoktorandica, 2023. doc.
- PALANOVIĆ, Antun (Zagreb, 1993) (2018) 2018. asist., 2023. viši asist.
- PARMAČ KOVAČIĆ, Maja (Split, 1982) (2004) 2004. tajnica Odsjeka za psihologiju, 2005. asist., 2011. viša asist., 2017. doc., 2023. izv. prof.
- PAVLIN-BERNARDIĆ, Nina (Beograd, Srbija, 1979) (2004) 2004. asist., 2010. viša asist., 2012. doc., 2020. izv. prof.
- POCRNIĆ, Martina (Zagreb, 1992) (2018) 2018. asist., 2024. viša asist.
- RADIĆ, Suzana (Zagreb, 1965) (1992) 1992. tehnička suradnica.
- REBERNJAK, Blaž (Zagreb, 1983) (2007) 2007. asist., 2013. viši asist., 2018. doc.
- RUŽOJČIĆ, Mitja (Slavonski Brod, 1989) (2016) 2016. asist., 2020. poslijedoktorand, 2023. viši asist.
- ŠOŠTARIĆ, Matea (Zagreb, 1995) (2021) 2021. asist.

TADINAC, Meri (Zagreb, 1961) (1985) 1985. asist. pripravnica, 1986. znan. asist., 1996. viša asist., 1997. doc., 2002. izv. prof., 2007. red. prof., 2012. red. prof. u trajnom izboru.

TOMAS, Jasmina (Karlovac, 1988) (2012) 2012. asist., 2019. viša asist., 2023. doc.

TOMIĆ, Ivan (Zagreb, 1988) (2014) 2014. asist., 2023. viši asist.

TONKOVIĆ, Mirjana (Zagreb, 1975) (2003) 2003. znan. novakinja, 2011. viša asist., 2015. doc., 2021. izv. prof.

UGLIK, Mateja (Vukovar, 1988) (2022) 2022. tajnica Odsjeka za psihologiju.

UZELAC, Ena (Stari Mikanovci, 1992) (2018) 2018. asist., 2024. viša asist.

VLAHOVIĆ-ŠTETIĆ, Vesna (Zagreb, 1959) (1987) 1987. asist., 1996. viša asist., 1998. doc., 2002. izv. prof., 2007. red. prof., 2012. red. prof. u trajnom izboru.

VRANIĆ, Andrea (Zagreb, 1974) (2001) 2001. asist., 2009. viša asist., 2012. doc., 2019. izv. prof.

VRDOLJAK, Antonija (Osijek, 1994) (2019) 2019. asist.

VUKASOVIĆ HLUPIĆ, Tena (Zagreb, 1984) (2008) 2008. znan. novakinja, 2014. viša asist., 2017. doc., 2024. izv. prof.

VUKMANOVIĆ, Vinka (Zagreb, 1983) (2022) 2022. tajnica poslijediplomskih studija psihologije.

VUKOJEVIĆ, Iva (Zagreb, 1994) (2021) 2021. asist.

PREMINULI, UMIROVLJENI I OSTALI BIVŠI DJELATNICI

AJDUKOVIĆ, Dean (Osijek, 1952) (1977–2017) 1977. asist., 1980. znan. asist., 1983. doc., 1989. izv. prof., 1993. red. prof., 1999. red. prof. u trajnom izboru, 2018. prof. emeritus.

ARAMBAŠIĆ, Lidija (Zagreb, 1957) (1982–2022) 1982. asist., 1986. znan. asist., 1996. viša asist., 1997. doc., 2002. izv. prof., 2007. red. prof., 2012. red. prof. u trajnom izboru.

BARTOLOVIĆ, Božica (Zagreb, 1933 – Zagreb, 2005) (1959–1992) 1959. asist., 1984. doc.

BOČKAL, Zlatko (Zagreb, 1943 – Zagreb, 2017) (1965–1968) 1965. laborant.

BOTICA, Marija (Slavonski Brod, 1979) (2006–2022) 2006. tajnica Odsjeka za psihologiju.

BRKOVIĆ, Irma (Vareš, Bosna i Hercegovina, 1977) (2004–2016) 2004. znan. novakinja, 2010. viša asist., 2014. doc.

BUBIĆ, Andreja (Split, 1978 – Split, 2021) (2004–2006) 2004. asist.

BUJAS, Ramiro (Budva, Crna Gora, 1879 – Zagreb, 1959) (1922–1949, prisilno umirovljen 1943–1945) 1922. priv. doc., 1929. izv. prof., 1935. red. prof.

BUJAS, Zoran (Split, 1910 – Zagreb, 2004) (1938–1981) 1938. priv. doc., 1948. izv. prof., 1955. red. prof.

BUNJEVAC, Tomislav (Zagreb, 1958) (1984–2023) 1984. laborant, 1988. stručni suradnik.

CAR-GAVRILOVIĆ, Ivana (Jastrebarsko, 1914 – Zagreb, 1986) (1960–1970) 1960. asist., 1965. doc.

CAR REŠETAR, Ivana (Zabok, 1996) (2020–2021) 2020. asist.

ČORKO, Irena (Zagreb, 1977) (2000–2004) 2000. mlađa asist., 2003. asist.

ČURŽIK, Doris (Osijek, 1986) (2017–2019) 2017. asist., 2018. poslijedoktorandica.

FILJAK, Tomislav (Zagreb, 1962) (1985–1986) 1985. laborant.

FRAPPORTI-ROGLIĆ, Maja (Split, 1969) (1994–2003) 1994. mlađa asist.

FULGOSI, Ante (Sušak, 1930 – Zagreb, 2005) (1960–2000) 1960. asist., 1967. doc., 1974. izv. prof., 1979. red. prof.

FURLAN, Ivan (Lokve, 1920 – Zagreb, 2000) (1977–1990) 1977. izv. prof., 1983. red. prof.

- GALE, Patricia (Zagreb, 1995) (2023–2023) 2023. stručna suradnica.
- GALEŠIĆ, Mirta (Zagreb, 1974) (2001–2005) 2001. znan. novakinja.
- GREDELJ, Marijan (Zagreb, 1946) (1969–1972) 1969. laborant.
- IVANOVIĆ, Danijela (Bjelovar, 1979) (2003–2004) 2003. tajnica Odsjeka za psihologiju.
- JELOVICA, Vatroslav (Zagreb, 1985) (2013–2014) 2013. stručni suradnik.
- JERNEIĆ, Željko (Zagreb, 1955) (1978–2021) 1978. laborant, 1982. asist., 1989. znan. asist., 1993. asist., 1997. viši asist., 1998. doc., 2003. izv. prof., 2015. red. prof.
- KIRALJ, Jana (Zagreb, 1995) (2019–2022) 2019. asist.
- KLJAIĆ, Slavko (Slavonski Brod, 1933 – Zagreb, 2019) (1964–2000) 1964. asist., 1976. doc., 1984. red. prof., 1997. red. prof. u trajnom izboru.
- KNEZOVIĆ, Zvonimir (Požega, 1949) (1979–2014) 1979. asist., 1986. doc., 1997. izv. prof., 2003. red. prof., 2009. red. prof. u trajnom izboru.
- KOLESARIĆ, Vladimir (Virovitica, 1939 – Zagreb, 2024) (1962–2009) 1962. laborant, 1965. asist., 1980. doc., 1986. red. prof., 1997. red. prof. u trajnom izboru, 2014. prof. emeritus.
- KOMAR, Zoran (Ljubija, Bosna i Hercegovina, 1959) (1981–1984) 1981. laborant.
- KRIZMANIĆ, Mirjana (Zagreb, 1936 – Zagreb, 2024) (1960–2000) 1960. asist., 1972. doc., 1982. izv. prof., 1985. red. prof., 1997. red. prof. u trajnom izboru.
- KRKOVIĆ, Anđelko (Osijek, 1931 – Zagreb, 1986) (1956–1981) 1956. viši asistent, 1963. doc., 1972. izv. prof., 1980. red. prof.
- KRZNARIĆ, Tina (Zagreb, 1986) (2011–2012, 2015–2016) 2011. stručna suradnica, 2015. asist.
- KUČERA, Elza (Vinkovci, 1883 – Zagreb, 1972) (1933–1938) 1933. suradnica u nastavi.
- KUČERA, Jelka (Samobor, 1932 – Zagreb, 2022) (1961–1986) 1961. laborantica, 1973. stručna suradnica.
- KULENOVIĆ, Alija (Kozarac, Bosna i Hercegovina, 1951 – Zagreb, 2004) (1971–2004) 1971. laborant, 1976. asist., 1981. znan. asist., 1988. doc., 1997. izv. prof., 2002. red. prof.
- KULENOVIĆ, Eva Simona (Caracas, Venezuela, 1988) (2013–2014) 2013. asist.
- LAZIĆ, Branka (Otočac, 1908 – Zadar, 1985) (1950–1974) 1950. asist., 1963. viša predavačica.
- LÖW, Ajana (Zagreb, 1986) (2009–2018) 2009. znan. novakinja, 2014. poslijedoktorandica.
- LUGOMER-ARMANO, Goranka (Zagreb, 1952) (1977–2018) 1977. asist., 1981. znan. asist., 1989. doc., 1999. izv. prof., 2005. viša predavačica.
- MARIČIĆ, Antonija (Kutina, 1984) (2010–2022) 2010. tajnica poslijediplomskih studija psihologije.
- MARUŠIĆ, Iris (Zagreb, 1965) (1991–2001) 1991. znan. novakinja, 1995. asist., 2000. viša asist.
- MATIĆ, Anka (Bošnjaci, Vinkovci, 1911 – Zagreb, 2004) (1947–1955) 1947. asist., 1950. doc.
- MAYER, Dragutin (Čepin, Osijek, 1912 – Zagreb, 2010) (1961–1981) 1961. viši predavač.
- MIKULIĆ-MASTEN, Sunčana (Zagreb, 1966) (1986–1994) 1986. tehnička suradnica.
- MODIĆ STANKE, Koraljka (Zagreb, 1980) (2007–2017) 2007. asist., 2013. viša asist.
- MUSLIĆ, Ljiljana (Zenica, Bosna i Hercegovina, 1969) (1997–2002) 1997. znan. novakinja, 2002. mlađa asist.
- NAZOR, Mirjana (Zagreb, 1948) (1972–1975) 1972. asist.
- NOVAK, Franjo (Cirkovljani, 1905 – Zagreb, 1984) (1933–1970) 1933. poslužitelj/pomoćni laborant.

- NOVAK, Sonja (Priština, Kosovo, 1923 – s. l., s. a.) (1954–1976) 1954. tajnica Odsjeka za psihologiju.
- OSTOJČIĆ BUJAS, Adela (Podvinje, 1908 – Zagreb, 2008) (1938–1950) 1938. asist.
- PANDŽIĆ, Vlado (s. l., s. a.) (1971–1972) 1971. pomoćni laborant.
- PAVIN IVANEC, Tea (Zadar, 1977) (2002–2002) 2002. tajnica Odsjeka za psihologiju.
- PAVLIĆ, Matej (Sisak, 1988) (2017–2020) 2017. asist.
- PEHAR, Lana (Split, 1989) (2016–2019) 2016. asist.
- PENIĆ, Sandra (Vukovar, 1982) (2008–2008) 2008. znan. novakinja.
- PETZ, Boris (Bjelovar, 1919 – Zagreb, 2005) (1960–1990) 1960. doc., 1962. izv. prof., 1968. red. prof.
- PRIŠLIN, Radmila (Knin, 1954) (1977–1992) 1977. asist., 1985. doc., 1990. izv. prof.
- PURIĆ, Đurđa (Samobor, 1940) (1976–1991) 1976. tajnica Odsjeka za psihologiju.
- PUTAREK, Vanja (Varaždin, 1988) (2012–2020) 2012. tajnica Odsjeka za psihologiju, 2014. asist.
- REBIĆ, Veseljka (Split, 1978) (2005–2012) 2005. asist., 2011. viša asist.
- ROHAČEK, Antun (Zagreb, 1945 – Zagreb, 1986) (1968–1986) 1968. laborant, 1971. asist., 1984. doc.
- ROVAN, Daria (Split, 1976) (2001–2013) 2001. znan. novakinja, 2002. mlađa asist., 2011. viša asist.
- SALKIČEVIĆ PIŠONIĆ, Svjetlana (Zagreb, 1982) (2009–2020) 2009. znan. novakinja.
- SERTIĆ, Rudolf (Rijeka, 1903 – Zagreb, 1990) (1961–1983) 1961. precizni mehaničar.
- SERTIĆ, Velimir (Zagreb, 1943 – Zagreb, 2005) (1985–2001) 1985. tehnički suradnik na Odsjeku za psihologiju, 1990. tehnički suradnik u Centru za strane jezike.
- SIMIĆ, Ognjen (Knin, 1965 – New York, Sjedinjene Američke Države, 2019) (1989–1995) 1989. asist.
- SMOLIĆ-KRKOVIĆ, Nada (Vinkovci, 1923 – Zagreb, 2016) (1949–1959) 1949. asist.
- STAMAĆ OŽANIĆ, Marija (Kutina, 1975) (2000–2000) 2000. tajnica Odsjeka za psihologiju.
- STANKOVIĆ, Nikolina (Solothurn, Švicarska, 1991) (2019–2023) 2019. asist.
- SUPEK, Rudi (Zagreb, 1913 – Zagreb, 1993) (1950–1958, 1960–1979, od 1950. do 1958. na Odsjeku za psihologiju, od 1960. do 1963. na Katedri za sociologiju Odsjeka za filozofiju, od 1963. na Odsjeku za sociologiju) 1950. predavač, 1956. priv. doc., 1957. doc., 1960. izv. prof., 1965. red. prof.
- SZABO, Silvija (Beograd, Srbija, 1941) (1961–1996) 1961. laborantica, 1963. asist., 1977. doc., 1986. red. prof.
- ŠPEHAR, Branka (Slavonski Brod, 1964) (1987–1989) 1987. asist.
- ŠRAM, Zlatko (Petrinja, 1952) (1973–1984) 1973. laborant.
- ŠVERKO, Branimir (Silba, 1938) (1964–2008) 1964. asist., 1974. doc., 1981. izv. prof., 1985. red. prof., 1997. red. prof. u trajnom izboru, 2009. prof. emeritus.
- ŠVERKO, Dina (Rijeka, 1978) (2004–2009) 2004. znan. novakinja.
- TATAREVIĆ (KOVRLIJA), Neda (Osijek, 1966 – Beograd, Srbija, s. a.) (1990–1991) 1990. stručna suradnica.
- TOMŠIĆ, Andrea (Dubrovnik, 1987) (2012–2013) 2012. asist.
- TONKOVIĆ GRABOVAC, Maša (Zagreb, 1984) (2008–2016) 2008. znan. novakinja.
- URCH, Dražen (Zagreb, 1984) (2008–2011) 2008. stručni suradnik.
- VESELI, Arina (Wermelskirchen, Njemačka, 1992) (2022–2023) 2022. asist.
- VIZEK-VIDOVIĆ, Vlasta (Zagreb, 1950 – Zagreb, 2018) (1975–2010) 1975. asist., 1984. doc., 1996. red. prof., 2001. red. prof. u trajnom izboru.

VLAŠIČEK, Denis (Bjelovar, 1993) (2017–2022) 2017. asist.

VRANČIĆ, Ivica (Zadar, 1968) (1992–1995) 1992. laborant.

VUKOSAV, Željko (Murska Sobota, Slovenija, 1954) (1977–1998) 1977. laborant, 1982. asist.

ZAREVSKI, Predrag (Pančevo, Srbija, 1951) (1979–2016) 1979. asist., 1983. doc., 1989. izv. prof., 1995. red. prof., 2000. red. prof. u trajnom izboru.

ZVONAREVIĆ, Mladen (Podcrkavlje, Slavonski Brod, 1922 – Zagreb, 1995) (1949–1978) 1949. asist., 1960. doc., 1963. izv. prof., 1970. red. prof.

ŽUŽUL, Miomir (Split, 1955) (1979–2013) 1979. asist., 1983. znan. asist., 1988. doc., 1992. izv. prof.